

[Hartel.]

Omraade er jeg næsten sikker paa, at den nuværende Undervisningsminister har nogenlunde samme Synspunkter, som jeg her gør gældende. Der staar i Lovforslagets § 5 ganske lakonisk, at for hver Kommune udfærdiges en Skoleplan, der staar ikke af hvem; man maa formode, at det er som hidtil Kommunalbestyrelsen, der i Samarbejde og efter Samraad med Skolekommissionen skal gøre dette. Jeg vilde synes, at det var rigtigt, at det blev klart udtrykt.

Med Hensyn til det 8de Skoleaar er vi inden for mit Parti ikke fjendtligt eller uvilligt stemt over for den Udviklingslinie, idet vi gerne saa, at Befolkningens Adgang til at faa Del i den bedst mulige Undervisning øgedes mest muligt; men vi mener ikke, at Kommunalbestyrelsen bør kunne tvinge alle Beboerne i et Sogn, og skal der endelig være Tale om dette — jeg vil helst se, at man opnaaede en frivillig Ordning — som en sidste Udvej, skulde det under alle Forhold være, efter at Forældreraadene havde udtalt sig for denne Ordning. Jeg mener heller ikke, at Kommunalbestyrelsen over for Børn, som har været privat undervist, skal kunne dekretere et Aars yderligere Undervisning.

I § 13, 3die Stykke, staar der, at Skolen har Pligt til, i det mindste for saa vidt det angaar Mellemskolen, at give Hjemmene Oplysning om Elevernes Standpunkt. Vi ønsker, at denne Pligt til to Gange aarligt at give disse Meddelelser gøres generel for samtlige Klasser inden for Skolen, saaledes at det ikke alene angaar de ældre Børn.

§ 16 indfører faktisk Hverdagsundervisning, idet 18 Timer ugentlig fordelt med 4 Timer pr. Dag vil kræve mindst de 5 af Ugens Dage. Vi anser i det hele taget Hverdags- og Heldagsundervisningen som et Fremskridt, men kunde godt lide, om man aabent og ligetil havde sagt, at dette var Lovens Formaal, i Stedet for at man paa forskellig Maade søger — jeg vil ikke sige at liste det ind —, men dog gennemføre det paa en ikke helt aaben Maade.

§ 17 opregner Fagene. Listen er ikke kort, som det er anført, men man begynder, og det er vist rigtigt, med Dansk, Skrivning og Regning. Vi henstiller, at man paa samme Maade som i Loven af 29. Marts 1904 § 10, hvor der er fastsat et Minimumstimal for Undervisningen i Dansk, Skrivning og Regning, ogsaa i dette Lovforslag indsætter en tilsvarende Bestemmelse om et Minimumstimal. Der er en udpræget Tendens, ogsaa en uheldssvanger Tendens til en Spredning over mange Fag inden for Skolen.

Det overvurderes ikke alene af Forslaget, men, hvad der er meget værre, ogsaa ude i Befolkningen at have et flygtigt Kendskab til en Mangfoldighed af Emner og Omraader, og det er maaske en af de væsentligste Grunde til, at Modersmaalet, som jeg anser for det vigtigste af alle Skolens Fag, behandles saa relativt daarligt, som man ofte ser det, saavel i Tale som i Skrift.

Men skønt de fleste Elever lader meget tilbage at ønske netop i Dansk, naar de forlader Skolen, er det dog et Faktum, at mange — ogsaa Forældre — ønsker, at Børnene, inden de forlader Skolen, skal have lært Begyndelsesgrundene f. Eks. i Tysk og Engelsk. I Lovforslagets § 19, Stk. 3, aabnes der Adgang hertil, for saa vidt angaar Mellemskolens 4 Klasser. Vi beklager, at man ved dette indfører en Slags Klassificering af Folkeskolens Elever, idet der er nogle, der bliver en Art foretrukne ved Lærernes Afgørelse af, hvem der skal slippe ind i dette de fremmede Sprogs forfættede Land; men naar der nu er dette Ønske i Befolkningen — det erkender vi —, vil jeg hellere have, at man betragter Aarene indtil 1943 som en Slags Prøvetid paa dette Omraade, og naar Loven kommer til Revision, træffer endelig Beslutning paa dette Punkt. Jeg kan godt se, at det kan have en vis Betydning fra et andet Synspunkt; f. Eks. naar der er Radioundervisning i fremmede Sprog, vil det have Betydning, at Eleverne i Skolen har faaet et om end ingenlunde betydeligt Grundlag lagt; men det har den Følge, som jeg nævnte før, at der finder en Spaltning Sted i Skolearbejdet, og at alle Elever ikke bliver ens stillet.

Skolen er jo efter det foreliggende Lovforslag inddelt i to Afdelinger, en A.-Form og en B.-Form, og var det inden for Arvelighedsforskningen, kunde man maaske betegne den ene Form, A.-Formen, som det fremherskende Element og B.-Formen som det vigende Element i denne Skole. Vi fra vor Side vil meget ønske, at det skal lykkes at give Skolens B.-Form, det vigende Element, et saadant Indhold, at Landboudommen ikke distanceres; Landboudommens Undervisning skal bringes op paa Højde med den Undervisning, som Ungdommen i Byerne faar.

Vi vilde ogsaa gerne se, at der i Forbindelse med denne Lovgivning fandt en Udvidelse og Forbedring Sted af Aftenskoleinstitutionen, samt at der blev oprettet landbrugsfaglige Efterskoler i langt større Udstrækning, end det hidtil har været Tilfældet.